

In *Gynaecologie voor den internist*, 1925, bldz. 179, wordt de steeldraaiing der eierstokcyste besproken: „Men heeft de oorzaak gezocht in druk der rokbanden, maar zie nu de toiletten van onze dames. Men heeft haar gezocht in de venae, van den steel, die zich slingeren om de arterie als de gordel van smaragd, en als zij bij stuwing gevuld en stijf worden, een zekere rotatie zouden bewerken. Men beschuldigt het cabaret: als de vrouw ophoudt met dansen, zou de tumor nog wat doordraaien. Komt de steeldraaiing in de nacht — ik bedoel nu in bed — tot stand, dan heeft de vrouw zich snel omgelegd en blijft door een zeker traagheidsmoment — het is nacht — de tumor achter. Bij de verklaring van de rotatie van de navelstreng vinden wij deze verschillende opvattingen alle weer terug”.

En iets verder: „Dansen, of liever ophouden met dansen, en omleggen zijn waarschijnlijker oorzakelijke momenten dan rokbanden, stuwingen en dergelijke”.

P. C. T. VAN DER HOEVEN.

DE MISÈRE IN HET APOTHEKERSBEDRIJF.

Zonder moeite kunnen de geneesheeren meewerken, om den apothekers weer te doen geworden wat hun deel is in de practijk der ziekenbehandeling.

1°. Indien zij spécialités voorschrijven, *nooit* deze te doen afleveren *in origineelen vorm*, doch bijv. 20 tabletten in poedervorm, dus als 20 *poeders*; Sir. „Hell” overgieten in een gewone flesch; enz. Zij bereiken hierdoor, dat de patiënt niet later zelf „doktert”, en . . . naar een drogist loopt.

2°. Zij moeten niet meer de patiënten zelf laten „recepteeren”, door bijv. voor te schrijven „Permanganas kalicus 20 gram”, en de patiënten dat te laten oplossen in 300 cM³ water. Of te schrijven „zinkolie 60 gr.”, doch liever pasta zinci oleos. enz., enz.. Het aanzien van den dokter wordt ook niet verhoogd door het voorschrijven van dingen, die de patiënt kan lezen. De „suggestie” wordt niet bevorderd.

3°. Zij kunnen, inplaats van de dure praeparaten zooals 1, Chologen, 2, Sir. Kola c. „Hell”, 3, Sirolin, 3, Beaume Bengué, enz. voorschrijven de evenwaardige praeparaten, die burgerrecht hebben verkregen: 1, Tabul-Calomel-comp., 2, Sir. Kola comp. „loco”, 3, Sir. guajac-kal., 4, Ung. salic. methyl, enz.. Voor patiënt veel voordeliger.

4°. Zij moeten in *geen* geval patiënten raden (wat dikwijls ons ter oore komt), „maar bij den drogist een dubbeltje van een-of-ander te halen en zelf op te lossen”, daar toch alleen de apotheker den waarborg geven kan, dat afgeleverd wordt wat bedoeld is (identiteit en qualiteit!).

Daar over de geheele wereld een streven bestaat om intellectueelen tot samenwerking te brengen, ligt ook dit voor de hand!

Met dank voor de plaatsing.

Amsterdam, 26 Maart 1927.

JAN SOL, *apotheker*.

DARMPLASTIEK BIJ ONTBREKEN DER SCHEEDE.

Over dit onderwerp, dat ook op een der laatste vergaderingen van de Vereniging voor Heelkunde ter sprake kwam, brengt het *Tijdschrift* van 26 Maart j.l. een artikel, dat mij aanleiding geeft tot eenige opmerkingen.

Vooreerst wat de aanwijzing betreft. VAN DER HOFF schrijft, dat de kans op bevruchting wegens den infantilen toestand van de inwendige organen praktisch nul is. Dit lijkt mij voor het aanraden van deze operatie niet zonder belang, vooral als men tevens bedenkt, dat de behandeling niet onschuldig is en c. KOCH een sterfte vaststelt (*Tijdschrift* van 8 Juni j.l.) van 10.6 pCt. voor de dunne-darm-methode en van 4 pCt. voor de rectum-methode. Deze laatste vond dan ook reden, om meer dan een jaar te wachten, alvorens tot de operatie over te gaan. Een tijd geleden is o.a. er op gewezen door HAIM (*Ztr.bl. f. Gyn.* 1924, bldz. 2383), die meent, dat het

vraagstuk van het maken eener nieuwe scheede nu opgelost is — hij geeft de voorkeur aan de methode van SCHUBERT — maar dat men voortaan er meer naar moet streven volledig herstel der geslachtelijke functie te verkrijgen. Door sommigen wordt zelfs geweigerd de operatie te verrichten alleen om wille van een orgaan voor cohabitatie.

Wat een ander punt aangaat, het insnijden van het mesenterium bij de operatie volgens BALDWIN-MORI, een punt, dat door VAN DER HOFF wordt toegelicht met een figuur op bldz. 1541 en 1542, die (de eerste geheel, de tweede grotendeels) overeenkomen met figuren uit het boek van DOEDERLEIN-KROENIG, *Operative Gynaecologie*, Vierte Auflage, en die dus vermoedelijk daaruit zijn overgenomen, al valt dat uit onderschrift of tekst niet op te maken, het valt dunkt mij moeilijk te ontkennen, dat het als vagina aan te wenden gedeelte van den darm daardoor niet bewegelijker zal worden, ook al wordt het mesenterium niet langer, dat dit darmgedeelte niet beter de verandering van plaats en verloop zal ondergaan en dat gevaar voor afsnoering van het mesenterium niet beter wordt vermeden. Wat de keuze tusschen de beide methodes betreft, de aanmerkelijk geringere sterfte voor de operatie van SCHUBERT zal deze m.i. niet moeilijk maken, het geen ook wel daaruit blijkt, dat velen in den laatsten tijd tot deze methode zijn overgegaan en de dunne-darm-methode hebben verlaten.

29 Maart 1927.

J. E. SCHULTE.

BERICHTEN.

Wetten, Besluiten, Officiële verslagen, enz..

Ontwerp geneeskundige rechtspraak.

Amendementen.

Door de bijzondere commissie zijn de volgende amendementen voorgesteld:

Na *artikel 3* in te voegen een nieuw *artikel 3bis*, luidende:

Een tandheelkundige, bedoeld in de wet van 30 December 1926 (*Staatsblad* No. 454), die zich schuldig maakt aan handelingen, die het vertrouwen in zijn stand ondermijnen, of aan nalatigheid waardoor ernstige schade ontstond voor een persoon, te wiens behoeve hem in zijn beroep als tandheelkundige raad of bijstand gevraagd werd of aan wien hij dien raad of bijstand verleende, of die in de uitoefening van zijn beroep blijk geeft van grove onkunde, zal, onverminderd zijn aansprakelijkheid ingevolge het Burgerlijk Wetboek of het Wetboek van Strafrecht, worden onderworpen aan een of meer van de maatregelen, vermeld in *artikel 5*.

In *artikel 10*, 3de lid, aan het slot, de punt te veranderen in een komma en vervolgens daaraan toe te voegen:

„wanneer het algemeen belang het vordert, dat over het feit, dat tot de klacht aanleiding geeft, wordt geoordeeld”.

De minister van Arbeid en van Justitie stellen voor:

In *artikel 4* wordt voor:

„der geneeskunst” gelezen: „van geneeskunst”.

In *artikel 5*, eerste lid, 4°. en 5°., en in *artikel 6*, 1°. en 2°., vervalt vóór: „geneeskunst” telkens het lidwoord „de”.

In het tweede lid van *artikel 7* vervalt vóór: „geneeskunst” telkens: „de”.

In het vierde lid van dat artikel wordt voor: „der geneeskunst” gelezen: „van geneeskunst” en vervalt vóór: „geneeskunst” het lidwoord „de”.

Toelichting. De nadere overweging van het debat over het wetsontwerp heeft geleid tot het voorstellen van bovenstaande wijzigingen. Daarbij is uitgegaan van de volgende gedachte. Tandheelkunde en verloskunde zijn onderdelen van de